

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURRENCËS-
KOMISIONI I KONKURRENCËS**

Nr. _____ prot

Tiranë, më 14.12.2010

V E N D I M

Nr.162. Datë 14.12.2010

“Për

mbylljen e hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjeve “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA, “ROMANO PORT” SHA dhe “INTER GAZ” SHA” për abuzimin me pozitën dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm në rrugë detare”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

- Znj. Lindita Milo (Lati) Kryetar
- Znj. Servete Gruda Anëtar
- Z. Koço Broka Anëtar
- Znj. Rezana Konomi Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 14.12. 2010, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Ekzistenca ose jo e abuzimit me pozitën dominuese të shoqërive “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA, “ROMANO PORT” SHA dhe “INTER GAZ” SHA në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm”

Bazë ligjore: Neni 8, neni 9, pika 2, germa (d) dhe neni 24, gërma (d), të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për mbrojtjen e konkurrencës”;
Ligji Nr. 8485 datë 11.11.1999 “Kodi i procedurave administrative”,

Pala në hetim: **1) Ndërmarrja “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA**, me NIPT K71906007R dhe adresë:, ish Fabrika e Sodës, Vlorë;
2) Ndërmarrja “ROMANO PORT” SHA, me NIPT K51625501O dhe adresë: Durrës, Porto Romano ;
3) Ndërmarrja “INTERGAZ” SHA, me NIPT K21916802B dhe adresë: Durrës, Porto Romano.

Periudha e hetimit: Periudha e hetimit e përcaktuar nga Komisioni i Konkurrencës në Vendimin Nr. 147 datë 23.06.2010, është 01.06.2009 deri në 31.05.2010.

Pas shqyrtimit të:

- Raportit të grupit të punës për hetimin e thelluar në tregun e shërbimit të ngarkim shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm, të hapur me vendimin e Komisionit të Konkurrencës nr. 147, datë 23.06.2010; relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm; dhe
- Pretendimeve të ndërmarrjeve “ROMANO PORT” SHA dhe “INTERGAZ” SHA, si dhe “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SH.A, të paraqitura në seancat dëgjimore, përkatësisht në datat 01.09.2010 dhe 13.10.2010 dhe ato të depozituara pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr.Prot 343/2 datë 1.09.2010 dhe Nr.Prot 313/7, datë 30.09.2010

V Ë R E N S E:

I. PROCEDURA

1. Procedura e ndjekur gjatë hetimit është bazuar në Kreun II të Pjesës II dhe në Kreun II dhe III të Pjesës së III të Ligjit Nr. 9121, datë 8.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (këtu e mëposhtë Ligji) dhe Ligjit Nr. 8485, datë 11.11.1999 “Kodi i procedurave administrative”.
2. Nisur nga ankesat e shoqërive importuese “Global Gaz” Sh.a, “Mare Oil” Sha dhe “Burimi” SRL, dhe të kërkesës së Ministrisë së Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës, Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës, bazuar në nenin 28, germa a) të Ligjit ka monitoruar tregun e importit dhe të shitjes me shumicë të produktit gaz i lëngshëm i naftës (GLN), për të parë nëse kishte elementë që kufizojnë ose shtrembërojnë konkurrencën në këtë treg.
3. Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës, duke marrë shkas nga gjetjet e konstatuara gjatë monitorimit të realizuar, bazuar në nenin 42, të Ligjit me anë të Vendimit Nr. 1, datë 17.02.2010 të Sekretarit të Përgjithshëm, vendosi hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm për të parë nëse ka elementë që kufizojnë ose shtrembërojnë konkurrencën në këtë treg.
4. Pas vlerësimit të materialeve të administruara gjatë inspektimeve, grupi i punës hartoi raportin “Për marrjen e masave të përkohshme në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm”, duke i propozuar Komisionit të Konkurrencës marrjen e masave të përkohshme.
5. Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të raportit të grupit të punës dhe dëgjimit të ndërmarrjes “PIA” SHA në seancën dëgjimore të organizuar në datë 10.03.2010, bazuar në nenin 24, germa (d) dhe nenin 44 të Ligjit u shpreh me anë të vendimit Nr. 140, datë 10.03.2010. Me anë të këtij vendimi Komisioni i Konkurrencës për shkak të rrezikut të kryerjes së një dëmi të

- rëndë dhe të pariparueshëm për konkurrencën, duke parë dhe mundësinë e shkeljes së nenit 9, pika 2 të Ligjit, u shpreh për marrjen e masave të përkohëshme për një periudhë kohore deri në përfundim të hetimeve.
6. Komisioni i Konkurrencës organizoi seanca dëgjimore me ndërmarrjet e importit GLN-së në datën 02.06.2010.
 7. Bazuar në raportin e hetimit paraprak në tregun e ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të GLN u vlerësua se ndërmarrjet PIA sha, “Romano Port” Sh.a dhe “Inter Gaz” Sh.a mund të kishin abuzuar me pozitën dominuese në tregjet përkatëse bazuar në nenin 9, pika 2, të Ligjit me anë të kushteve të vendosura për ofrimin e shërbimit për këto arsye, Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 24, shkronja d) dhe nenit 43, pika 1, të Ligjit, si dhe të nenit 12 dhe nenit 21, pika 4, të Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës”, me Vendimin nr. 147, datë 23.06.2010 “Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm” vendosi hapjen e procedurës së hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjeve: “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA; “ROMANO PORT” SHA dhe “INTER GAZ” SHA, me objekt ekzistencën ose jo të abuzimit me pozitën dominuese në tregun përkatës.
 8. Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, shkronja d, nenin 26, nenin 43, pika 2 të Ligjit si dhe në mbështetje të Vendimit Nr 147, datë 23.06.2010, me anë të Vendimit Nr. 148, datë 24.06.2010 “Për përcaktimin e hapave të kryerjes së hetimit të thelluar në tregun e ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm të naftës”, përcaktoi fazat e kryerjes së hetimit të thelluar, duke përcaktuar si afat të fundit për kryerjen e këtij hetimi datën 01.07.2010
 9. Në përfundim të procedurave hetimore, Sekretariati ka paraqitur raportin e hetimit të thelluar në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe të depozitimit të gazit të lëngshëm, pranë Komisionit të Konkurrencës i cili iu vu në dispozicion dhe ndërmarrjeve nën hetim “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA, “ROMANO PORT” SHA dhe “INTER GAZ” SHA.
 10. Në zbatim të nenit 39 të Ligjit, ndërmarrjet “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA, “ROMANO PORT” SHA dhe “INTER GAZ” SHA paraqitën pretendimet e tyre mbi raportin e hetimit të thelluar në seancat dëgjimore të datave: 01.09.2010 dhe datë 13.10.2010.
 11. Në zbatim të nenit 39 të Ligjit Komisioni i Konkurrencës ftoi në tryezë konsultative përfaqësues të Organit Shtetëror të Autorizuar (OSHA) dt 2.09.2010

II. TREGU PËRKATËS

11. Tregu përkatës përcaktohet në dy dimensione:
 - a) Tregu përkatës i produktit
 - b) Tregu përkatës gjeografik

II.1. Tregu përkatës i produktit (shërbimit)

12. Tregu përkatës i produktit është tregu i ngarkim-shkarkimit dhe i depozitimit të gazit të lëngshëm në rrugë detare, i cili ndahet në:

1. Tregu i ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në rrugë detare që realizohet në dy pika: në zonën e ish Uzinës së Sodës PVC në Gjirin e Vlorës nga "LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE" SHA (PIA) dhe në zonën e Porto Romanos, Durrës, nga ndërmarrja "Romano Port" SHA. Këto dy ndërmarrje janë ndërtuar dhe funksionojnë mbi bazën e marrëveshjeve të koncesionit dhe janë të vetmet pika hyrëse që mund të ofrojnë këtë shërbim në rrugë detare gjatë periudhës objekt hetimi.
2. Tregu i depozitimit në terminale bregdetare të gazit të lëngshëm mund të ofrohet nga ndërmarrje të cilat kanë ndërtuar depozita në këto zona. Gjatë periudhës objekt hetimi shërbimin e depozitimit e ofrojnë PIA sha dhe "Inter Gaz" sha.

Të dy segmentet e tregut janë në funksion të njëri-tjetrit dhe nuk mund të funksionojnë të veçuara.

II.2 Tregu përkatës gjeografik

13. Tregu gjeografik përfshin zonën në të cilën ndërmarrjet ofrojnë dhe kërkojnë produkte dhe/ose shërbime, në të cilën kushtet e konkurrencës janë homogjene. Meqenëse ndërmarrjet që kërkojnë shërbimin e ngarkim shkarkimit dhe depozitimit të GLN në rrugë detare operojnë në gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, si treg gjeografik përcaktohet tregu i Republikës së Shqipërisë.

III.3 Zëvendësueshmëria

14. Midis shërbimit të ngarkimit-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm në rrugë detare dhe atij në rrugë hekurudhore apo/ose rrugë tokësore, nuk ka zëvendësueshmëri për shkak të kostove të mëdha dhe kufizimeve të tjera esenciale që paraqesin këto shërbime . Gjatë periudhës objekt hetimi, Qershor 2009 – Maj 2010, importi në rrugë tokësore dhe hekurudhore zë 4.9% të totalit të importit të GLN-së.

15. Shërbimi i ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të GLN të ofruara në terminalin bregdetar të Vlorës nga "PIA" sha, dhe në terminalin bregdetar të Durrësit nga "Romano Port" sha dhe "Intergaz" sha janë zëvendësues të përafërt. Pra një importues i GLN-së potencialisht mund të marrë shërbimin e ngarkim-shkarkimit dhe të depozitimit në të dy terminalin bregdetare, por modelet e biznesit dhe kostot e transaksioneve të ofrimit të shërbimit në të dy terminalin bregdetare janë të ndryshëm."PIA" sha ofron ngarkim-shkarkimin dhe depozitimin kundrejt një kontrate afatgjatë 3-5 vjecare të lidhur të paktën 12 muaj para ofrimit të shërbimit, një tarifë bazë mujore deri në një kapacitet të përcaktuar në kontratë, apo me një tarifë për njësi për çdo njësi përtej sasisë së parapërcaktuar nënkontrate, si dhe kundrejt një garancie financiare. Ndërsa shërbimi i ofruar në terminalin bregdetar në Porto Romano realizohet nëpërmjet dy kontratave: a) të lidhur me "Romano Port" sha për shërbimin e ngarkim-shkarkimit të GLN-së kundrejt tarifave të përcaktuara për njësi të shërbimit, dhe b) të lidhur me ndërmarrjet që ofrojnë me qera kapacitete

depozitimi kundrejt kontratave dypalëshe që lidhen midis operatorve. Gjatë periudhës objekt hetimi e vetmja ndërmarrje që posedonte depozita bregdetare dhe që i ofronte ato me qera ishte "Inter Gas" sha.

III. ZHVILLIMET NE TREGUN E NGARKIM SHKARKIMIT DHE DEPOZITIMIT NË RRUGË DETARE TE GLN-së

16. Mënyra e funksionimit të tregut të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të GLN-së në rrugë detare ka pësuar ndryshime esenciale në lidhje me infrastrukturën portuale të ofrimit të këtij shërbimi. Në bazë të VKM nr 486 datë 25.07.2007 "Për ndërprerjen e veprimtarisë së anijeve që transportojnë naftë, gaz dhe nënproduktet e tyre në portet e Durrësit dhe të Shëngjinit", ndërmarrjeve importuese të GLN-së nuk u mundësohet ngarkim-shkarkimi i drejtpërdrejtë nga anijet në autobotë.
17. Ndërkohë sipas VKM Nr. 251, datë 20.04.2001 "Për miratimin e studimit "Përcaktimi i hapësirave të përshtatshme për ndërtimin e depozitave bregdetare të naftës, të gazit dhe të nënprodukteve të tyre" ishin përcaktuar hapësirat ku do të ndërtohen instalimet bregdetare, përkatësisht në zonën e Porto Romanos dhe në zonën e ish Uzinës së Sodës PVC në gjirin e Vlorës.
18. Me anë të Ligjit nr. 9231, datë 13.05.2004, Për ratifikimin e "Marrëveshjes së Koncesionit të formës "BOO" për ndërtimin dhe shfrytëzimin e terminalit bregdetar, për depozitimin e naftës dhe të nënprodukteve të saj në gjirin e Vlorës", si dhe për ratifikimin e "Marrëveshjes së koncesionit të formës "BOT", për ndërtimin dhe shfrytëzimin e infrastrukturës portuale në shërbim të terminalit bregdetar në gjirin e Vlorës", ndërmarrja PIA sha ka ekskluzivitetin e ofrimit të shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit në Gjirin e Vlorës.
19. Me anë të Ligjin nr. 9298, datë 11.07.2004,(i ndryshuar në 2006) "Për ratifikimin e "Marrëveshjes së Koncesionit të formës "BOT" (ndërtim, shfrytëzim, transferim) për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto-Romanos, Durrës " ndërmarrja "Romano Port" sha ka ekskluzivitetin e ofrimit të shërbimit të ngarkim-shkarkimit në zonën e Porto Romanos

III.1 Pjesët e tregut dhe ndryshimi i pjesëve të tregut

20. Në tregun e shërbimeve treguesi i matjes së pjesëve të tregut përkatës varet nga niveli i kërkesës së klientëve për këtë shërbim. Për rrjedhojë treguesi i matjes së pjesëve të tregut përkatës së shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit në rrugë bregdetare që zotërohet nga ndërmarrjet që ofrojnë këtë shërbim është i përafërt dhe varet nga niveli i aktivitetit të importit të GLN-së në rrugë detare dhe shprehjet nëpërmjet sasive fizike të GLN-së së importuar. Pra, pjesët e tregut sipas terminaleve bregdetare varen nga veprimtaria e ndërmarrjeve importuese të GLN-së të realizuara nëpërmjet këtyre dy terminaleve bregdetare.
21. Në bazë të të dhënve të Drejtorisë së Përgjithëshme të Doganave mbi volumin e GLN-së të importuar gjatë periudhës objekt hetimi (Qershor 2009-Maj 2010), rezulton se 55.2 % e sasisë së GLN-së së importuar në rrugë

detare është përpunuar (apo terminuar) nëpërmjet terminalit bregdetar të Vlorës, pra është realizuar nëpërmjet “PIA” sha dhe 44.8% është importuar nëpërmjet terminalit bregdetar të Durrësit, pra është realizuar nëpërmjet “Romano Port” sha.

22. Përcaktimi i pjesëve të tregut përkatës së shërbimit të këtyre ndërmarrjeve varet nga veprimtaria e ndërmarrjeve importuese të GLN-së të realizuara nëpërmjet këtyre dy terminaleve bregdetare. Për sa i përket volumit të GLN-së të importuar gjatë periudhës Qershor 2009- Maj 2010, duke iu referuar edhe të dhënave të tabelës së mëposhtme rezulton se ndërmarrja PIA që prej fillimit të aktivitetit të saj në Portin Vlora 1 ka importuar 55.2% e sasisë së GLN në vend. Pjesa tjetër prej 44.8% është importuar nëpërmjet portit “Romano Port”.

Tabela Nr.1: Sasia ne litra e gazit sipas doganave per periudhën Qershor 2009-Maj 2010.

Dogana	Sasia/L	Pjesa e tregut
Durresi	60 666 038	44.8%
Vlora	74 660 815	55.2%
Totali	135 326 855	100%

Burimi: Të dhënat e Drejtorisë së Përgjithëshme të Doganës

III.2 Pengesat ligjore dhe ekonomike

III.2.1 Barrierat ligjore

23. Shërbimi i ngarkim-shkarkimit dhe depozimit në rrugë detare realizohet në dy segmente që nuk mund të funksionojnë të veçuara. Në bazë të marrëveshjeve koncesionare të lidhura nga ana e shtetit shqiptar me këto dy ndërmarrje, u është dhënë e drejta e ekskluzivitetit për ofrimin e ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të GLN-së (ku PIA sha ka ekskluzivitetin për ngarkim-shkarkimin dhe depozitimin, ndërsa Romano Port ka ekskluzivitetin për ngarkim-shkarkimin e GLN-së, këto të drejta ekskluzive në kuptim të Ligjit përbëjnë një pengesë në hyrje në tregun përkatës.

III.2.2 Barrierat ekonomike

24. Kostot për përfitimin e shërbimit në të dy pikat e ofrimit të tij janë të konsiderueshme, pasi në terminalin e Porto Romanos shoqëritë importuese të GLN-së duhet të investojnë në ndërtimin e depozitave (apo ti marrin ato me qera), ndërsa në terminalin bregdetar të PIA-s duhet të ofrojnë garanci financiare të krahasueshme me kostot e ndërtimit të depozitave. Këto kosto financiare përbëjnë një pengesë të rëndësishme hyrje në këtë treg.
25. Bazuar në vlerësimet e mësipërme në kuptim të Ligjit ndërmarrjet : “PIA” sh.a, “Romano Port” sh.a dhe “Inter Gaz” sh.a gjatë periudhës objekt hetimi kanë pozitë dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe të depozitimit të GLN-së në rrugë detare.

IV. SJELLJA E NDRMARRJEVE NË TREG

26. **Ndërmarrja “ROMANO PORT” SHA**, ka filluar veprimtarinë e saj të ngarkim shkarkimit në prill të 2009. Importuesit e GLN me rrugë detare përfitojnë nga koncesionari vetëm shërbimin e ngarkim shkarkimit, i cili nuk mund të ofrohet

i veçur nga depozitimi. Kështu, importuesit duhet të investojnë duke ndërtuar depozita pranë këtij porti, ose duke marrë me qera depozita të ndërtuara nga subjekte të tjera importuese të GLN.

27. Nga inspektimi i kryer në Porto Romano rezulton se janë ndërtuar 5 depozita për GLN me kapacitet 10 000 m³ në pronësi të ndërmarrjes “INTER GAZ” SHA, njëri prej aksionarëve të së cilës është njëkohësisht edhe aksionar i ndërmarrjes “Romano Port” sha.
28. Ndërmarrja “ROMANO PORT” SHA, tarifat e shërbimeve që ofron i ka të miratuara nga OSHA, gjithashtu kjo ndërmarrje ju ofron shërbim të gjithë operatorëve importues të GLN të cilët kanë mundësi depozitimi pranë këtij porti
29. Ndërmarrja “**INTERGAZ**” **SHA** me objekt të aktivitetit të saj importin dhe tregtimin e GLN-së është gjatë periudhës objekt hetimi ndërmarrja e vetme që ka në pronësi të saj depozita në zonën e Porto Romanos me një kapacitet prej 10 000 m³. Nga të dhënat e depozituara nga ana e ndërmarrjes INTERGAZ sha rezulton se janë lidhur disa kontrata qeraje me ndërmarrjet e tjera që operojnë në tregun e tregtimit të GLN-së, për një pjesë të kapacitetit depozitues që kjo ndërmarrje zotëron në pronësi.
30. Të gjitha kontratat e lidhura midis ndërmarrjes Intergaz SHA dhe ndërmarrjeve të tjera që operojnë në tregun e importit dhe tregtimit të GLN-së nuk lejojnë dhënien me nënqera nga këto të fundit.
31. Ndërmarrja “**LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE**” **SHA** ka nisur aktivitetin e ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të GLN-së në Qershor të vitit 2009. Në bazë të të dhënave të grumbulluara gjatë inspektimit dhe informacioneve të sjella nga vetë ndërmarrja, në këtë terminal janë ndërtuar dhe janë në funksionim dy depozita të GLN-së me kapacitet 2450m³ secila, por secila përdoret deri në 2000 m³ për arsye sigurie
32. Dy depozitat sferike ekzistuese në pronësi të PIA i janë ofruar për dhënie me qera ndërmarrjeve të ndryshme importuese të gazit të lëngshëm. Mbi bazën e evidencave të mbledhura gjatë periudhës hetimore rezulton se ofertat e para të paraqitura nga PIA në adresë të ndërmarrjeve importuese të GLN-së i përkasin viteve 2004- 2005 duke pretenduar ofrimin e shërbimit kundrejt një tarife mujore 160.000-112.000 EUR për kapacitetin depozitues 4000 m² dhe kapacitetin vjetor deri në 30.000 mton si dhe garanci financiare që janë sa tre fishi i tarifës mujore.
33. Aktualisht të dyja këto depozita i janë dhënë me qera ndërmarrjes “KALAJA” SHA (ndërmarrje që ushtron veprimtari importi dhe tregtimi të GNL-së) me anë të kontratës “Për shërbimin e depozitimit dhe trajtimit të produkteve të lëngshme”, të lidhur midis ndërmarrjes “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA dhe ndërmarrjes “KALAJA” SHA, si dhe Shtojca nr.1, datë 23.06.2009 dhe Lidhja “A”, datë 29.08.2008, bashkëngjitur asaj. Sipas evidencave rezulton se ndërmarrja “PIA” SHA, ka vënë në dispozicion të ndërmarrjes “KALAJA” SHA të gjithë kapacitetin e saj depozitues për GLN, si dhe impiantin e ngarkim shkarkimit të këtij produkti për një periudhë 5 vjecare. Gjithashtu, në pikën C.2 të Lidhjes “A”, përcaktohet pagesa prej 12.75 euro/mt, për çdo sasi shtesë të produktit mbi sasinë vjetore prej 38 000

mt, të përfshirë më sipër. Tarifat e përcaktuara më sipër janë të vlefshme për vitin 2009, ndërsa për vitet në vazhdim tarifat do të rriten çdo vit sipas një formule të përcaktuar në pikën D të lidhjes "A". Në pikën G të marrëveshjes parashikohet garancia bankare që do të garantojë përmbushjen e marrëveshjes. Klienti që nga momenti i nënshkrimit të kësaj marrëveshje duhet ti sigurojë operatorit një garanci bankare në shumën e 1 100 000 euro, që do të jetë e vlefshme për të gjithë kohëzgjatjen e marrëveshjes.

34. Nëpërmjet kësaj marrëveshje, ndërmarrja "KALAJA" SHA është e vetmja ndërmarrje, e cila ka të drejtën të shkarkojë dhe të depozitojë produktet e saj në depozitat në pronësi të "PIA" SHA. Ndërmarrja "PIA" SHA, nuk ka aktualisht në dispozicion kapacitete të tjera të lira për ngarkim-shkarkimin dhe depozitim të GLN-së, pasi të gjithë kapacitetin depozitues të GLN që ka ndërtuar në portin "VLORA-1", i janë dhënë në përdorim ndërmarrjes "KALAJA" SHA.
35. Ndërmarrjet e tjera importuese, të cilat kërkojnë të shkarkojnë GLN nëpërmjet këtij terminali, mund ta realizojnë këtë proces nëse arrijnë një marrëveshje me ndërmarrjen "KALAJA" SHA ose të lidhin kontrata afatgjata me njoftim 12 muaj në avancë.
36. Nga analiza e të dhënave të vëna në dispozicion nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, rezulton se në këtë Port, për periudhën 01.07.2009 - 31.05.2010, janë shkarkuar edhe 2 (dy) anije me GLN për operatorë të tjerë në treg, përkatësisht MARE OIL" SHA dhe "GLOBAL GAZ" SHA. Shkarkimi i këtyre 2 (dy) anijeve është bërë vetëm me lejen e dhënë nga ndërmarrja "KALAJA" SHA, e vërtetuar kjo edhe nga deklaratimet e Zv. Drejtorit të terminalit të ndërmarrjes "PIA" SHA dhe nga gjetja gjatë inspektimit në këtë ndërmarrje të një shkrese të ndërmarrjes "KALAJA" SHA drejtuar ndërmarrjes "LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE" SHA, ku i kërkohej kësaj të fundit lejimi i shkarkimit të një anijeje me gaz për llogari të shoqërisë "GLOBAL GAZ" SHA dhe të gjitha detyrimet kontraktuale do të jenë në ngarkim të ndërmarrjes "KALAJA" SHA.

- Kushtet e PIA paraqitur në ofertat e shërbimit për ndërmarrjet e tjera.

37. Për ofrimin e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit PIA ka zhvilluar negociata me operatorët importues me rrugë detare të GLN duke paraqitur ofertat si më poshtë:

Oferta Nr. 1

Në datën 17.07.2009 PIA u ka paraqitur ndërmarrjeve Global Gaz sha, DUA GAZ sha, Burimi Srl, një ofertë për shkarkimin dhe depozitim të GLN. Në këtë ofertë të paraqitur, klientët duhet t'i vënë në dispozicion operatorit (PIA) një kontribut në investim prej 1 500 000 euro që në momentin e nënshkrimit të kontratës. Në këtë ofertë të paraqitur nga ana e PIA për klientët gjithashtu parashikohet që të lihet edhe një garanci e klientit. Sipas PIA kjo garanci në vlerën 1 500 000 euro kërkohej për përmbushjen e përpiktë dhe të plotë të çdo detyrimi që i ngarkohet klientit. Kostot e garancisë referuar kësaj oferte janë ekskluzivisht në ngarkim të klientit. Tarifat e magazinimit sipas kësaj oferte janë 26 250 euro në muaj për një kapacitet 4 800 m³. Për shkarkimin e gazit, në këtë ofertë është përcaktuar një tarifë 19.50 euro/ton për një sasi deri në 30 000 ton/vit (lëvizje minimale vjetore e

garantuar)¹ dhe 13.00 euro/ ton për një sasi më të madhe se 30 000 ton/vit. Në shkresën e dërguar ndërmarrja PIA bën të ditur se ofertat ndaj operatorëve mund të jenë të vlefshme për kapacitete minimale prej 30 000 ton/vit.

Oferta Nr. 2

Në datën 23.07.2009 PIA u ka paraqitur ndërmarrjeve Global Gaz sha, DUA GAZ sha, Burimi Srl një ofertë për shkarkimin dhe depozitimin e GLN. Në këtë ofertë të paraqitur nga ana e PIA për klientët parashikohet që të lihet edhe një garanci e klientit në favor të ndërmarrjes "PIA" SHA në vlerën 4 000 000 euro për përmbushjen e përpiktë dhe të plotë të çdo detyrimi që i ngarkohet klientit me afat deri në përfundim të kontratës. Në përfundim të çdo viti do të zbriten 625 000 euro, për 4 vitet e para. Pas 4 vitesh, 1 500 000 euro të mbetura mbeten garanci përfundimtare. Kostot e garancisë referuar kësaj oferte janë ekskluzivisht në ngarkim të klientit. Tarifat e magazinimit sipas kësaj oferte janë 46 250 euro/muaj për një kapacitet 4 800 mc. Për shkarkimin e gazit në këtë ofertë është përcaktuar një tarifë 19.50 euro/ton për një sasi deri në 30 000 ton/vit (lëvizje minimale vjetore e garantuar) dhe 13.00 euro/ton, për më shumë se 30 000 ton/vit. Në shkresën e dërguar ndërmarrja PIA bën të ditur se ofertat ndaj operatorëve mund të jenë të vlefshme për kapacitete minimale prej 30 000 ton/vit.

Oferta Nr. 3

Në datën 31.08.2009 PIA u ka paraqitur ndërmarrjeve Global Gaz sha, DUA GAZ sha, Burimi Srl një ofertë për shkarkimin dhe depozitimin e GLN. Në këtë ofertë të paraqitur nga ana e PIA për klientët parashikohet që të lihet edhe një garanci e klientit në favor të ndërmarrjes "PIA" SHA në vlerën 3 000 000 euro për përmbushjen e përpiktë dhe të plotë të çdo detyrimi që i ngarkohet klientit me afat deri në përfundim të kontratës. Në përfundim të çdo viti do të zbriten 500 000 euro, për 4 vitet e para. Pas 4 vitesh, 1 000 000 euro të mbetura, mbeten garanci përfundimtare. Kostot e garancisë referuar kësaj oferte janë ekskluzivisht në ngarkim të klientit. Tarifat e magazinimit sipas kësaj oferte janë 42 500 euro/muaj për një kapacitet 4 800 m³. Për shkarkimin e gazit në këtë ofertë është përcaktuar një tarifë 17.00 euro/ton për një sasi deri në 30 000 ton/vit (lëvizje minimale vjetore e garantuar) dhe 12.50 euro/ton, për më shumë se 30 000 ton/vit. Në shkresën e dërguar ndërmarrja PIA bën të ditur se ofertat ndaj operatorëve mund të jenë të vlefshme për kapacitete minimale prej 30 000 ton/vit.

Oferta Nr. 4

Në datën 20.01.2010 PIA, i ka paraqitur ndërmarrjes "PRIMA GAS" SHA një ofertë për shkarkimin dhe depozitimin e GLN. Në këtë ofertë të paraqitur nga ana e PIA për klientin parashikohet që të lihet një garanci e klientit në favor të ndërmarrjes "PIA" SHA në vlerën 3 000 000 euro për përmbushjen e përpiktë dhe të plotë të çdo detyrimi që i ngarkohet klientit me afat deri në përfundim të kontratës. Në përfundim të çdo viti do të zbriten nga 500 000 euro, për 4 vitet e para. Pas 4 vitesh, 1 000 000 euro të mbetura, mbeten garanci përfundimtare. Kostot e garancisë referuar kësaj oferte janë ekskluzivisht në ngarkim të klientit. Tarifat e magazinimit sipas kësaj oferte janë 42 500 euro/muaj për një kapacitet 4 800 m³. Për shkarkimin e gazit në këtë ofertë është përcaktuar një tarifë 17.00

¹ Për sasinë 30 000 ton në vit, Klienti duhet të paguajë një shumë të garantuar prej 30 000 x 19.50 Euro. Kjo shumë duhet të paguhet pavarësisht nëse realizohet apo jo ky qarkullim. Pagesat janë fikse dhe të barabarta sipas muajve të vitit.

euro/ton, për një sasi deri në 30 000 ton/vit (lëvizje minimale vjetore e garantuar) dhe 12.50 euro/ton, për më shumë se 30 000 ton/vit. Në shkresën e dërguar ndërmarrja PIA bën të ditur se ofertat ndaj operatorëve mund të jenë të vlefshme për kapacitete minimale prej 30 000 ton/vit.

38. Referuar ofertave të mësipërme që ndërmarrja "PIA" SHA u ka ofruar ndërmarrjeve të importit të GLN, konstatojmë se pavarësisht pjesës që zënë këto ndërmarrje në tregun e importit të GLN, pagesa vjetore për ndërmarrjen "PIA" është e njëjtë, pasi kjo ndërmarrje cakton si qarkullimin minimal vjetor sasinë prej 30 000 t/GLN në vit. Në këto kushte, sasia prej 30 000 t GLN në vit kthehet në një nivel dysheme për të cilën të gjitha ndërmarrjet e tjera duhet të paguajnë pavarësisht nëse e realizojnë apo jo këtë qarkullim të këtij produkti. Në këtë mënyrë operatorët me pjese nën 22.9% të tregut të importit të GLN-së do të duhet të përballojnë kosto më të larta.
39. **Ndërmarrjet importuese të GLN-së** si palë përfituese të shërbimit të ngarkim-shkarkimit në rrugë detare përbëjnë pjesën e poshtme të tregut të importit dhe të shitjes me shumicë të GLN-së, dhe aktiviteti i tyre ndikohet ndjeshëm nga mënyra dhe kushtet e ofrimit të këtij shërbimi. Gjatë periudhës objekt hetimi është konstatuar rritje e ndjeshme e shkallës së përqëndrimit. Në pjesën e tregut të importit të GLN-së nga 4 ndërmarrje që në vitin 2009 zinin 76.9 % të tregut, janë vetëm 2 ndërmarrje që gjatë 5 muajve të parë të vitit 2010 zënë 77.2% të tregut. Këto ndërmarrje janë ato të cilat kanë akses në терминалет bregdetare në të cilat ofrohet shërbimi i ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të GLN-së.
40. Nga seancat dëgjimore të orgnaizuara u deklarua (nga përfaqësuesit e ndërmarrjes "Global Gaz" sha), se garancia financiare prej 4 000 000 euro është e papranueshme dhe jo realiste pasi sipas pretendimit të tyre më mirë është të ndërtohet vetë në Durrës dhe të kesh në gjendje 'cash' për të ushtruar veprimtarinë. Ndërtimi i dy sferave në Porto Romano sipas tyre kushton rreth 2 500 000 euro përfshi edhe blerjen e tokës.
41. Gjithashtu, gjatë trajtimit të çështjes Komisioni i Konkurrencës konstatoi se këta operatorë nuk kanë qënë proaktiv gjatë procesit të ndryshimit strukturor të ndodhur nga zbatimi i VKM-së Nr 486 datë 25.07.2007 "Për ndërprerjen e veprimtarisë së anijeve, që transportojnë naftë, gaz dhe nënproduktet e tyre në portet e Durësit dhe të Shëngjinit" si dhe gjatë procesit të negociimit të ofertave me ndërmarrjen "PIA" SHA. Pranë Autoritetit të Konkurrencës nuk është depozituar ndonjë ankesë formale apo informale për pretendimin e vendosjes së kushteve të renduara financiare për ofrimin e shërbimit që në fazën negociuese midis palëve.
42. Si konkluzion, ndryshimet strukturore në tregun e ngarkim-shkarkimit dhe të depozitimit të gazit të lëshëm të naftës në rrugë detare kanë shkaktuar një vend të ngushtë (bottleneck) dhe rrjedhimisht kanë shkaktuar edhe ndryshime strukturore në rritjen e shkallës së përqëndrimit në tregun e importit të GLN-së. Palët si në ofrimin e shërbimit nëpërmjet terminaleve bregdetare ashtu

edhe në realizimin e kërkesës nuk kanë bashkëpunuar për të realizuar një zhvillim të qëndrueshëm dhe me kosto të arsyeshme ekonomike.

43. Ndërmarrjet “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA, “ROMANO PORT” SHA dhe “INTERGAZ” SHA nuk kanë abuzuar me pozitën dominuese.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, shkronja d, nenin 8, nenin 9, pika 1, gërma (c), nenin 74, pika 1, germa (a) dhe nenin 80 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

V E N D O S I:

1. Mbylljen e hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes “LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE” SHA, për abuzim me pozitën dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm të naftës në rrugë detare.
2. Mbylljen e hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes “ROMANO PORT” SHA për abuzim me pozitën dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm të naftës në rrugë detare.
3. Mbylljen e hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes “INTERGAZ” SHA për abuzim me pozitën dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm të naftës në rrugë detare.
4. Ngarkohet Sekretari i Pergjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.
5. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete GRUDA

(_____)

Anëtar

Rezana KONOMI

(_____)

Anëtar

Koço BROKA

(_____)

Anëtar

Lindita MILO (LATI)

K R Y E T A R